

$$f: X \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad x_0 \in \text{cl } X \quad x_0 \in \text{cl } X_n \text{ (} \infty \text{)}$$

$$\lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x < x_0}} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} f|_{X_n(-\infty, x_0)}(x)$$

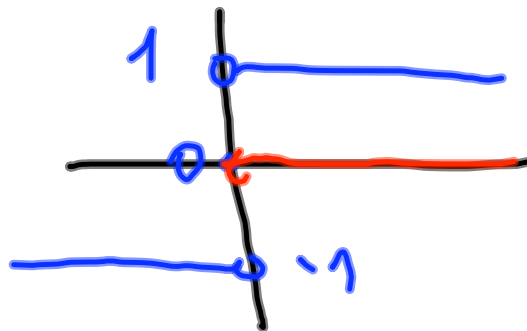
limita funkce  $f$  v bodě  $x_0$  zleva

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

limita  $f$  v  $x_0$  zprava

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f|_{X_n(x_0, \infty)}(x)$$



Rozšířená množina reálných čísel

$$\overline{\mathbb{R}} = \mathbb{R} \cup \{-\infty, \infty\}$$

uspořádaní  $x \in \mathbb{R}$   $x < \infty$  a  $x > -\infty$

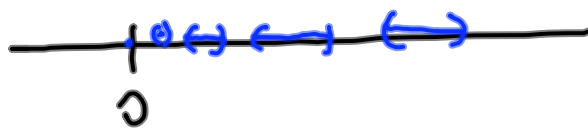
Topologie  $\overline{\mathbb{R}}$

$X \subset \overline{\mathbb{R}}$  je otevřená  $\Leftrightarrow$

①  $X \cap \mathbb{R}$  je otevřená

② jestliže  $\infty \in X$  potom  $\exists x_0 \in \mathbb{R} (x_0, \infty) \subset X$

③ jestliže  $-\infty \in X$  potom  $\exists x_0 \in \mathbb{R} (-\infty, x_0) \subset X$



Věta 4.27 (zobecněná věta o supremu a infimu)  
Každá podmnožina  $\mathbb{R}$  má supremum i infimum

Důkaz:

1. předpokládejme, že  $X$  nemá shora ohraničená  
✓ tom případě  $\sup X = \infty$ .

2. obdobně pro neohraničenou zdola  
 $\inf X = -\infty$

3.  $X = \emptyset$  množina horních závor  $\overline{\mathbb{R}}$

$$\sup \emptyset = -\infty$$

$$\inf \emptyset = \infty$$

dolních závor  $\overline{\mathbb{R}}$

Věta

$\neq$  nepr. shora ohraničená  
podmnožina  $\mathbb{R}$  má sup

Limity uvažujeme vždy v  $\mathbb{R}$

$$f(x) = x^2$$

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\mathbb{R} \subset \overline{\mathbb{R}}$$

$$\infty \in \mathbb{C} \mathbb{R}$$

$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$  - limita v nevlastním bodě

$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \infty$  - nevlastní limita

Věta 4.28  $f: X \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  - monotonní bod  
 $x_0 \in (\mathbb{L} X \cap (-\infty, x_0))$  potom existuje

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x);$$

$x_0 \in (\mathbb{L} X \cap (x_0, \infty))$  potom existuje

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x).$$

$$x < y \Rightarrow f(x) \leq f(y)$$

Důkaz: Předpokládáme, že  $f$  je neklesající

$$y_0 = \sup_{\substack{x \in X \\ x < x_0}} f(x) = \sup f(X \cap (-\infty, x_0))$$



$U$ -okolí  $y_0$

$$x \in X \cap (-\infty, x_0) \quad f(x) \in U$$

$$\boxed{(x, x_0) \cap X} > x \quad f(X \cap (-\infty, x_0)) \not\subseteq y_0$$

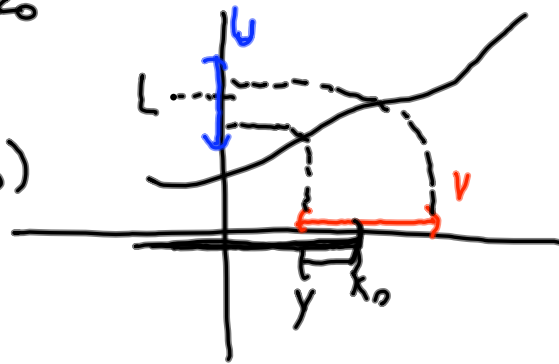
$$f((x, x_0) \cap X) \subset U$$

$$f(x) < y_0$$

Věta 4.29  $f: X \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$   $x_0$ -bodem  
 uzavřenou  $X \cap (-\infty, x_0)$  také i  $X \cap (x_0, \infty)$   
 Limity  $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$  právě když existují limity  
 $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$  a  $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$  a rovnají se.

Důkaz když existuje  $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$  triviálně existují  
 i  $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$  a  $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

$V \cap (-\infty, x_0)$



Předpokládejme, že  
 $L = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

$\forall U \in \mathcal{N}_L \exists$  okolí  $V$  bodu  $x_0$  takové, že  $f(V \cap X \setminus \{x_0\}) \subset U$   
 $\bullet (y, x_0)$  - tak, že  $f((y, x_0)) \subset U \leftarrow$  protože  $L = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$   
 $\bullet (x_0, z)$  - tak, že  $f((x_0, z)) \subset U \leftarrow$  protože  $L = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$   
 $V = (y, z)$  - okolí  $x_0$   $f((y, z) \cap X \setminus \{x_0\}) \subset U$

Věta 4.30 (o třech limítáčkách)

$$f, g, h: X \subset \mathbb{R} \rightarrow \overline{\mathbb{R}} \quad f \leq g \leq h \quad x_0 \in \text{cl } X$$

existují-li  $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = y_0$

potom existuje i  $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = y_0$

Důkaz: V okolí  $y_0$   $\exists$  interval  $J \ni y_0$   $J \subset U$

Protože  $J$  je okolí  $y_0$  existuje okolí  $V$  bodu  $x_0$  totiž, že

$$f(X \cap V \setminus \{x_0\}) \subset J$$

$$h(X \cap V \setminus \{x_0\}) \subset J$$

proč by mělo platit, že  $g(\underline{X \cap V \setminus \{x_0\}}) \subset J$

$$x \in X \cap V \setminus \{x_0\}$$

$$f(x) \leq g(x) \leq h(x)$$

$$\uparrow$$

$$\uparrow$$

$$\uparrow$$

# POSLOUPNOSTI A ŘADY

$\sigma: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$  - posloupnost

$(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$   $(x_n)$   $\in \text{cl } \mathbb{N}_{n_0}$   $\infty$

$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$   $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$   $\leftarrow \begin{matrix} \text{---} \\ (n_0, \infty) \cap \mathbb{N} \end{matrix} \right)$

Věta 5.1 Posloupnost  $(x_n)$  má limitu  $x_0$  jestliže  $\forall$  okolí  $U$  bodu  $x_0$  existuje  $n_0$  takové, že  $\forall n \in \mathbb{N}$   $n > n_0$   $x_n \in U$

$(x_n)$  - posloupnost

$y$  - hromadná hodnota posloupnosti  $(x_n)$

jestliže  $\forall U$ -okoli  $y$   $\exists$  nekonečně mnoho  $n \in \mathbb{N}$   $x_n \in U$

Věta 5.2 Množina hromadných hodnot posloupnosti  $(x_n)$  je uzavřená.

Důkaz: Předpokládejme, že bod  $x_0$  není hromadný ale v každém jeho okolí nějaký hromadný bod leží.

Ukážeme, že  $x_0$  je hromadnou hodnotou  $(x_n)$

Nechť  $U$  je okolí  $x_0$ , v takovém okolí leží

hromadná hodnota  $y$ .  $U$  je okolí  $y$  a tedy

existuje nekonečně mnoho  $n \in \mathbb{N}$  tak, že  $x_n \in U$

to znamená, že  $x_0$  je hromadnou hodnotou  $(x_n)$

Tedy spor.



Věta 5.3 Bud'  $(x_n)$  posloupnost prvků v  $X$ -kompaktní prostor. Potom

1.  $(x_n)$  má hromadnou hodnotu
2. Má-li  $(x_n)$  jedinou hromadnou hodnotu  $y$  pak  $\lim x_n = y$ .

Důkaz: Předp. že žádný prvek  $x$  nemá hromadnou hodnotu  $(x_n)$

$\forall x \in X \exists U_x \in \mathcal{N}_x \quad n \in \mathbb{N} \quad x_n \in U_x$  je konečné mnoho

$S = \{U_x \mid x \in X\}$  - otevřené pokrytí  $X$

$S' = \{U_{x_1}, U_{x_2}, \dots, U_{x_n}\}$  - konečné podpokrytí  $S$ .

spor.

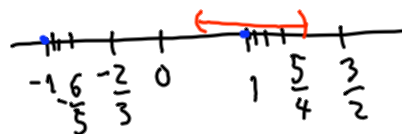
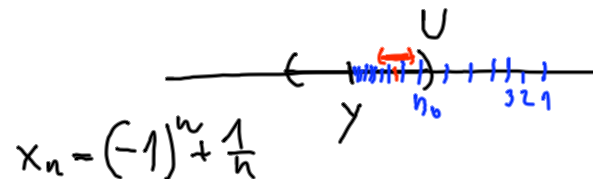
② Proč  $y$ -jedinná hrom. hodnota  $\lim x_n = y$ ?

Co kdyby  $y \neq \lim x_n$

To znamená, že  $\exists U \in \mathcal{N}_y \quad X \setminus U$  obsahuje nekonečně mnoho prvků  $(x_n)$

ale  $X \setminus U$  je kompaktní. Podle bodu 1.

$X \setminus U$  obsahuje další hromadnou hodnotu.



Největší hromadné hodnotě říkáme  
limes superior ozn.  $\limsup x_n$

Nejmenší hromadné hodnotě říkáme  
limes inferior ozn.  $\liminf x_n$